

Abdijkerk

Willem III straat 40 's-Gravenhage-
Loosduinen

Orgelconcerten bij kaarslicht 2010

op het Reichner-Bätz-Steendam-orgel (1780/1856/2006)

6 november	Aarnoud de Groen
20 november	Arjen Leistra
11 december	Jaap Kroonenburg

Abdijkerk - 's-Gravenhage-Loosduinen

Orgelconcert bij kaarslicht

6 november 2010, 20.15 uur

Aarnoud de Groen (Den Haag)

Louis Marchand (1669-1732)

Dialogue en ut majeur

*andante maestoso - allegro - lentement – allegro –
legèrément – gravement*

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Sonate VI in G Dur (BWV 530)

Vivace - Lento - Allegro

Robert Schumann (1810-1856)

Skizzen für den Pedalflügel (Opus 58)

- *Nicht schnell und sehr markirt*
- *Nicht schnell und sehr markirt*
- *Lebhaft*
- *Allegretto*

Ronald Watson (1936)

Badinage

Alec Rowley (1892-1958)

Benedictus

Tibor Pikéthy (1884-1972)

Toccata (Opus 101)

*Na afloop van dit concert nodigen wij u van harte uit onder het genot van een gratis drankje
nog even na te praten, kennis te maken met de concertgever
en/ of de claviatuur van het orgel te bezichtigen.*

Aarnoud de Groen achter de klavieren van het prachtige Cliquot-Cavaillé-Coll orgel van de Notre-Dame-de-Paris.

Aarnoud de Groen (Den Haag, 1971) ontving zijn eerste orgellessen van Jan van Westenbrugge en Everhard Zwart. In 1983 begeleidde hij in de Moriakerk te Rijswijk voor het eerst een kerkdienst; korte tijd later volgde hierop zijn benoeming tot kerkorganist. In 1984 maakte hij zijn debuut als concertorganist en het jaar daarop werd hij toegelaten tot de gecombineerde opleiding school en muziek aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Aan dit instituut volgde hij bij Rienk Jiskoot zijn beroepsopleiding. Bij Ben van Oosten studeerde hij vervolgens verder. In 1990 werd hij benoemd als organist van de Julianakerk te Den Haag. Na de sluiting van de Julianakerk is het Vierdag-orgel in 1997 overgeplaatst naar de Haagse Bethlehemkerk en verhuisde hij met 'zijn' orgel mee. Aarnoud de Groen concerteert in binnen- en buitenland en zijn orgelspel is op diverse CD's vastgelegd.

Volgend concert 20 november 2010, 20.15 uur:

Arjen Leistra (Schiedam).

Werken van Bach, Schumann, Reger en Karg-Elert.

www.abdijkerk.info

Toelichting op het programma

Ware het niet dat **Louis Marchand** een rol speelde in het leven van J.S. Bach, dan zou zijn werk vermoedelijk grotendeels vergeten zijn. Toen de virtuoos Marchand in de herfst van 1717 het hof van Dresden bezocht werd hij uitgedaagd om de strijd aan te gaan met Bach: wie was de beste improvisator? Het verhaal gaat dat Marchand op de dag van de wedstrijd Bach 's morgens vroeg hoorde oefenen en dat moet voor hem voldoende aanleiding zijn geweest om in allerijl de benen te nemen.

Hoe dan ook, de Dialogue die vanavond wordt gespeeld is een grootschalig werk waarin de diverse klankkleuren van het orgel voortdurend met elkaar 'in gesprek' zijn. Hoofdrollen zijn hierin weggelegd voor de beroemde Cornet en de tongwerken van het Loosduinse orgel.

Johann Sebastian Bach componeerde tussen 1717 en 1721 zes Triosonates. Normaal gesproken werden de drie stemmen in dergelijke sonates gespeeld op drie muziekinstrumenten!. Bach vertrouwde alle stemmen toe aan de handen en voeten van één organist. De zes sonates schreef hij voor zijn zeer begaafde zoon Wilhelm Friedemann, wiens 300e geboortjaar dit jaar wordt herdacht.

Het 200e geboortjaar van **Robert Schumann** wordt ook in 2010 herdacht. Helaas heeft Schumann geen werken voor orgel gecomponeerd, maar hij schreef wél een aantal stukken voor de heden ten dage in onbruik geraakte pedaalpiano. Het orgel is dus het aangewezen instrument om deze werken opnieuw tot klinken te brengen. In de prachtige akoestiek van de Abdijkerk komen deze vier contrastrijke karakterstukken uitstekend tot hun recht.

De Badinage (een opgewekte en scherzoachtige compositie) van de Engelsman **Ronald Watson** moduleert veelvuldig tussen de hoofdtoonsoort G en twee andere toonsoorten. Enkele luchtige en *jazzy* momenten zullen u verrassen!

Het Benedictus ('Gezegend is Hij die komt in de naam van de Heer') van **Alec Rowley** begint verstild met een charmant thema dat wordt uitgebouwd tot een grote climax. Daarna keren we terug naar de innige rust waarmee het Benedictus ook begon.

Ten slotte hoort u van de Hongaarse componist **Tibor Pikéthy** zijn bekendste orgelwerk, de Toccata in G. U verwacht wellicht allerlei Hongaarse of zigeunerachtige klanken in dit stuk aan te treffen, maar het sluit meer aan bij de toccata's die we kennen van de Franse romantische componisten. Hoe dan ook, geniet van deze muzikale uitsmijter!

Abdijkerk

Willem III straat 40 's-Gravenhage-
Loosduinen

Orgelconcerten bij kaarslicht 2010

op het Reichner-Bätz-Steendam-orgel (1780/1856/2006)

6 november	Aarnoud de Groen
20 november	Arjen Leistra
11 december	Jaap Kroonenburg

Abdijkerk - 's-Gravenhage-Loosduinen

Orgelconcert bij kaarslicht

20 november 2010, 20.15 uur

Arjen Leistra (Schiedam)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

- 'Alle Menschen müssen sterben' (BWV 643)
- Passacaglia (BWV 582)

Robert Schumann (1810-1856)

- Träumerei (*bewerking van Sigfrid Karg-Elert*)
- Canon no. 1 in C
- Canon no. 2 in a
- Canon no. 4 in As
- Fuga no.2 über B.A.C.H.

Max Reger (1873-1916)

- Uit 12 Orgelstücke (Opus 59):
- Pastorale
 - Benedictus

Sigfrid Karg-Elert (1877-1933)

- Uit Choralimprovisationen (Opus 65):
- Wer weiss, wie nahe mir mein Ende
 - Was Gott tut, das ist wohlgetan

Alexandre Guilmant (1837-1911)

- Uit Sonate V en ut-mineur (Opus 80):
Choral et Fugue
-

*Na afloop van dit concert nodigen wij u van harte uit
onder het genot van een gratis drankje nog even na te praten,
kennis te maken met de concertgever
en/ of de claviatuur van het orgel te bezichtigen.*

Arjen Leistra (Delft, 1973) studeerde orgel en kerkmuziek respectievelijk aan de conservatoria in Rotterdam en Den Haag. Zijn docenten waren Arie Keijzer en Ben van Oosten (orgel DM en UM) en Marijke van Klaveren en Johann Th. Lemckert (kerkmuziek en improvisatie). In 1996 werd Arjen 2e prijswinnaar van de "International Organ competition" te Dublin (Ierland). Hetzelfde jaar werd Arjen Leistra benoemd tot cantor-organist van de Hoflaankerk te Rotterdam-Kralingen waar hij tevens werkzaam is als orgeldocent. Na zijn afstuderen in 1998 vervolgde hij voor een jaar zijn orgelstudie bij Marie-Claire Alain in Parijs.

Arjen Leistra geeft orgelconcerten in het hele land. Hij is verder actief als begeleider van diverse koren op orgel en piano, als continuospeler (op eigen kistorgel) en als componist. In november 2005 en februari 2008 maakte hij concerttournees naar de Verenigde Staten en gaf recitals in Florida, Georgia en South- en North Carolina. Vanaf september 2008 is Arjen Leistra als organist verbonden aan de Grote Kerk in Schiedam. Van zijn orgelspel verschenen de afgelopen jaren verschillende cd's.

foto: Joke Schot

Volgend concert 11 december 2010, 20.15 uur:

Jaap Kroonenburg (Maassluis).

Werken van Bach, Händel, Reger, Guilmant, Franck, Widor, Zwart, Asma.

www.abdijkerk.info

Toelichting op het programma

Johann Sebastian Bach: Passacaglia

Een Passacaglia is een reeks variaties op een zich steeds herhalend basthema (zie hierboven). De Passacaglia van Bach is het meest beroemde voorbeeld van deze vorm. Na de laatste variatie, dus ná de eigenlijke Passacaglia, begint een Fuga over de eerste 4 maten van het Passacaglia-thema. Nu, bevrijd van het “ostinate keurslijf”, stijgt de compositie tot ongekende hoogten en is daarmee een hoogtepunt in het Bach-oeuvre en de gehele orgelliteratuur.

Robert Schumann:

Träumerei opus 15/7

Eén van Schumann's bekendste pianowerken, onderdeel van de *Kinderszenen* opus 15 uit 1839, voor orgel bewerkt door Sigfrid Karg-Elert

6 Studien in kanonischer Form Opus 56

De Studien ontstonden in het voorjaar en de zomer van 1845 en verschenen in september van dat jaar bij de Leipziger uitgever F. Whistling. De canons vertonen door het dialogische karakter een zekere gelijkenis met Bachs Inventionen. Schumann droeg ze op aan zijn leraar en vriend Gottfried Kuntzsch, organist in Zwickau vanaf 1802. Verschillende canonvormen passeren de revue: in de prime (no.2), het octaaf (no. 1) en in de onderkwint (no 4). De canons contrasteren in tempo, toonsoort en karakter.

Fuga no.2 über B.A.C.H.

Het thema van Fuga no.2 bevat elementen die doen denken aan de bekende Fuga in d BWV 565 van Joh. Seb. Bach. De werkelijke fuga speelt zich af in het eerste gedeelte. Na afsluiting hiervan begint een stretto-achtig *piano* gedeelte. Hierna ontwikkelt het werk zich tot een volbloedige romantische fantasie vol pianistische elementen waarin citaten uit het thema vrij gebruikt en bewerkt worden.

Abdijkerk

Willem III straat 40 's-Gravenhage-
Loosduinen

Orgelconcerten bij kaarslicht 2010

op het Reichner-Bätz-Steendam-orgel (1780/1856/2006)

6 november	Aarnoud de Groen
20 november	Arjen Leistra
11 december	Jaap Kroonenburg

Abdijkerk - 's-Gravenhage-Loosduinen

Orgelconcert bij kaarslicht

11 december 2010, 20.15 uur

Jaap Kroonenburg (Maassluis)

Jan Zwart (1877-1937)

Twee bewerkingen over Advent:

- Hoe zal ik U ontvangen
- Uw Sion strooit U palmen
- O Gij mijn troost, mijn zoet verlangen

Georg Fr. Handel (1685-1759)

Andante in G (*bewerking van W.T.Best*)

Johann Seb. Bach (1685-1750)

Twee bewerkingen over Kerstkorallen:

- 'Herr Christ, der ein'ge Gott's Sohn'
(*bewerking van Kantate 22 door A. Evers*)
- 'In dulci jubilo' (BWV 751)

Max Reger (1873-1916)

Weinachten (Opus 145 no.3)

César Franck (1822-1890)

Troisième Choral en la mineur

Alexandre Guilmant (1837-1911)

Noël Languedocien (Opus 60)

Charles-Marie Widor (1844-1937)

Allegro vivace uit *Symphonie V* (Opus 42)

Feike Asma (1912-1984)

Fantasie 'Daar is uit 's werelds duist're wolken'

*Na afloop van dit concert nodigen wij u van harte uit
onder het genot van een gratis drankje nog even na te praten,
kennis te maken met de concertgever en/of de claviatuur van het orgel te bezichtigen.*

Jaap Kroonenburg werd na zijn studie Technische Natuurkunde leraar wis- en natuurkunde. Hij behaalde in 1981 aan het Rotterdams Conservatorium het Solistendiploma Orgel onder leiding van André Verwoerd. Vanaf 1968 kreeg hij interpretatielessen van Feike Asma. Als organist is hij werkzaam geweest in Sint Pancras en Heiloo en - sinds 1972 - de

Grote Kerk te Maassluis. Hij is medeorganisator van o.a. het Govert van Wijn Orgelconcours (voor conservatoriumstudenten en amateurs) aldaar. In het kader van het 'Cultuurmenu Basisonderwijs Maassluis' geeft hij uitleg aan kinderen over de technische en klankmatige aspecten van het orgel.

Vanwege zijn verdiensten voor de Franse orgelcultuur werd hij in 1991 onderscheiden met de Zilveren medaille van de Société Académique d'Education 'Arts, Sciences et Lettres' in Parijs en in 2005 met de Vermeil (verguld) voor zijn vertolkingen van Frans-romantisch repertoire en het uitbrengen van Guilmant-werken op CD. In 2004 ontving hij van de Vereniging van Kerkvoogden in de Nederlands Hervormde Kerk het 'Draaginsigne in goud' wegens het vervullen van de functie van organist gedurende 42 jaar. Bij de viering van het 275-jarig jubileum van het Garrelorgel op 2 februari 2008 werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. In 2009 ontving hij de Cultuurprijs van de Culturele Raad van Maassluis.

Jaap Kroonenburg heeft een uitgerbeide concertpraktijk en maakte hij diverse plaatopnames en cd's. Recent is de serie 'Mendelssohn & more' verschenen, waarop alle Sonates en Preludia en fuga's van Mendelssohn staan, gecombineerd met orgelwerken van tijdgenoten van Mendelssohn. Veel bijval oogsten ook de cd's met koraalbewerkingen van Feike Asma, met als bekroning een DVD waarop te zien is hoe hij op 'hun' beider Garrelorgel de werken van zijn leermeester tot klinken brengt.

Ook volgend jaar organiseren wij weer drie orgelconcerten bij kaarslicht.

Noteert u vast de data: 5 november, 19 november en 10 december 2011, aanvang 20.15 uur. Weet u welkom!

Nader informatie vindt u op www.abdijkerk.info

Toelichting op het programma

Jan Zwart heeft zich ingezet om een zo groot mogelijk deel van de bevolking belangstelling bij te brengen voor het kerkorgelspel. Bij de eerste bewerking van 'Hoe zal ik U ontvangen' schrijft Jan Zwart 'In ouden stijl (Devoto)', bij de tweede 'Festivo'. De Hymne 'O Gij mijn troost' schreef Jan Zwart oorspronkelijk voor Zang, viool en orgel. De gespeelde bewerking voor orgelsolo is van Bram Bruin.

Georg Friedrich Händel componeerde zijn orgelconcerten voor orkest en orgel in de eerste plaats om ze uit te voeren als instrumentale intermezzi tussen de aktes van zijn opera's en oratoria. De Engelse organist William Thomas Best arrangeerde vele concerten van Handel voor orgelsolo. Het 'Andante in G' is een voorbeeld van de goede manier waarop Best dat deed.

Van **Johann Sebastian Bach** klinkt een prachtig trio uit de gelijknamige Kantate 22. 'In dulci jubilo' is eigenlijk een Pastorale in triovorm. De Cantus Firmus wordt tweemaal doorgevoerd, eenmaal in G, de tweede keer op de dominant D. Ook in deze kleine werken toont Bach zich een groot componist.

Max Reger maakte in zijn composities veel gebruik van polyfonie net als Bach, maar was tegelijkertijd een gevoelig romanticus. In 'Weihnachten' horen we, na een donker gekleurde introductie, de volgende liederen: Es kommt ein Schiff geladen, Ach was soll ich Sünder machen en Von Himmel hoch (gecombineerd met Stille Nacht).

César Franck, organist van de Ste-Clotilde in Parijs, componeerde vele orgelwerken, waarvan zijn 'zwanenzang', de 'Trois Choral', tot het mooiste behoort dat hij heeft nagelaten. Het eerste thema van het derde koraal verwijst duidelijk naar Bach. Tegenover dit toccata-achtige thema staat een zangerig tweede thema, dat als 'koraalmelodie' wordt gebruikt. Het slot van dit thema dient als basis voor het prachtige expressieve Adagio. Vervolgens combineert Franck beide thema's en geeft het werk een grandioos slot.

Alexandre Guilmant, organist van de St-Trinité in Parijs, was door zijn studie van de oudere muziek goed op de hoogte van de Noëls, waarvan veel Franse componisten in de achttiende eeuw bewerkingen maakten. Noël Languedocien is een bewerking van een lied uit de Languedoc, geschreven in een sobere, maar expressieve stijl.

De Franse componist **Charles-Marie Widor** studeerde, net als Alexandre Guilmant, bij Lemmens in Brussel en was lange tijd organist van de St-Sulpice in Parijs. De Vijfde Symfonie is wellicht zijn populairste compositie. Het eerste deel, dat vanavond klinkt, heeft de vorm van een thema met variaties.

In navolging van zijn leermeester Jan Zwart heeft **Feike Asma** ook velen tot het orgel gebracht. Zijn Fantasie over 'Daar is uit 's werelds duist're wolken' speelde hij regelmatig op kerstconcerten in een uitgebreidere versie dan genoteerd. Een van deze uitvoeringen is door Jaap Kroonenburg op papier gezet en deze kunt u vanavond horen.